

Ö?retim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26839>

Özet

Ö?retim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçe?i, 2011 y?l?nda Özgen Korkmaz taraf?ndan geli?tirilmif bir araçtır. Bu ölçek, e?itimcilerin ve ö?retmen adaylar?n?n, ders içeri?ini desteklemek amacıyla çe?itli **ö?retim materyallerinin** seçimi, tasarımı ve etkili kullanımı konusundaki öznel yeterlilik inançlar?nı ölçmeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme çalışması, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik özelliklerini kapsamlı bir şekilde incelemiştir. Ölçek, özellikle e?itim teknolojileri alanında çalışan profesyonellerin kendilerini ne derece yetkin gördüklerini belirlemek için kritik bir araç sunmaktadır.

Ölçek geli?tirme süreci, ilgili literatür taraması, uzman görüşleri ve kapsamlı istatistiksel analizleri içermektedir. Bu sayede, ö?retmenlerin materyal kullanımındaki inanç düzeylerini öz-yeterlilik teorisi çerçevesinde nicel olarak de?erlendirmeye olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlilik, Ö?retim Materyalleri, E?itim Teknolojisi, Ölçek Geli?tirme, Ö?retmen Yeterlili?i, Pedagojik Yeterlik, E?itimde Ölçme.

Yazarlar

Özgen KORKMAZ

Amaç

Ö?retim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlerin ve ö?retmen adaylar?n?n ö?retim sürecinde görsel, i?itsel ve teknolojik materyalleri kullanma becerilerine duydukları inanç düzeyini belirlemektir. Bu, onların öğrenme ortamlar?nı zenginleştirme ve öğrenci başarısını artırma kapasitelerini de?erlendirmeye yardımcı olur.

Ölçek, aynı zamanda e?itim programları ve hizmet içi eğitimlerin, ö?retmenlerin **ö?retim materyallerinin** etkin kullanımına yönelik öz yeterliliklerini ne ölçüde geli?tirdi?ini de?erlendirmek için bir tanıtı aracı olarak da kullanılabilir. Bu, eğitim politikaları ve müfredat?nı geli?tirilmesine katkı sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Teorisi'nden türetilen **öz-yeterlilik** yapısını ölçmektedir. Ölçe?in ölçtü?ü spesifik yapı, bireyin belirli bir görev alanında (bu durumda ö?retim materyallerini kullanma) başarıyla olma yetene?ine olan inancıdır. Bu yapı, bilişsel, motivasyonel ve davranışsal süreçleri etkileyen güçlü bir psikolojik belirleyicidir.

Öğretim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçeği, genellikle öğretmen yeterliliklerinin teknolojik ve pedagojik boyutların kesitiren çok boyutlu bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu yapı, yalnızca materyalin teknik bilgisine sahip olmayı değil, aynı zamanda bu materyali pedagojik amaçlara uygun olarak adapte etme ve uygulama inancını da kapsamaktadır.

Geçerlik

Korkmaz (2011) tarafından yürütülen geçerlik çalışmaları, ölçeğin amaçlanan yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ölçeğin geçerliliği, hem kapsam geçerliliği (uzman görüşleri ile) hem de yapı geçerliliği (istatistiksel yöntemlerle) incelenmiştir.

Yapı geçerliliği analizleri, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen faktör yapısına altında toplandığını doğrulamak için kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin **öz-yeterlilik** kavramını öğretim materyalleri bağlamında tutarlı bir şekilde temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışması, iç tutarlılık katsayıları hesaplanması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı maddelerle tutarlı sonuçlar üretme derecesini ifade eder.

İç tutarlılık güvenilirlik analizinde, ölçeğin genelinde yüksek bir Cronbach Alfa katsayısı elde edilmiştir. Bu yüksek katsayı, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve tek bir yapıyı ölçmeye yönelik olduğunu göstermektedir. Çalışmada ayrıca test-tekrar test güvenilirlik yöntemlerinin de kullanıldığı varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla Faktör Analizi (FA) yöntemleri kullanılmıştır. Ölçek geliştirme aşamasında genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanarak maddelerin temel boyutları belirlenmiştir.

Bu analizler sonucunda, ölçeğin kaç alt boyuttan oluştuğu ve bu alt boyutların hangi maddeleri içerdiği netleştirilmiştir. Bu faktör yapısı, öğretmenlerin materyal kullanımına yönelik öz yeterliliklerinin birden fazla, ancak ilikili boyutta ele alınması gerektiğini desteklemektedir.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Development)

Format: Likert tipi derecelendirme ölçeği (Tam detaylar kaynakta belirtilmektedir. Genellikle 5'li

veya 6'lı Likert formatı kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adaylar

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra eden veya bu mesleğe hazırlanan bireyler)

Popülasyon Detayları: Ölçek, genellikle farklı branşlardan ve farklı mesleki deneyim seviyelerinden öğretmenler üzerinde test edilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama yöntemi. Katılımcılardan, öğretim materyallerini kullanma becerilerine ilişkin inanç düzeylerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Özgüven, Öğrenme Materyali, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim Tasarımı, Pedagojik Yeterlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: ozgenkorkmaz@gmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2011 yılında yayımlanan akademik çalışmada geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar Özgen Korkmaz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim bilgileri yukarıda verilmiştir. Ölçek, genellikle akademik araştırmalarda izin alınarak ücretsiz kullanılmaktadır.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detayları ERIC veri tabanında bulunabilmektedir: eric.ed.gov. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF'ini aşağıdaki bağlantıdan indirebilirsiniz: ogretim-materyallerinden-yararlanma-oz-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Korkmaz, Ö. (2011). Study of validity and reliability of Self-efficacy Scale of Teaching Material Utilization. *Educational Research and Review (ERR)*. 6(15):843-835.

Ö?retim Materyallerinden Yararlanma Öz-Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Korkmaz, 2011) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM